

Aanpak luchtverontreiniging door wegverkeer kost een miljard gulden

Schoonrijden

Door allerlei milieumaatregelen – de meeste op grond van EU-richtlijnen – is autorijden de laatste jaren een stuk duurder geworden. In de periode 1995–1997 werd alleen al ter beperking van de luchtverontreiniging door het wegverkeer jaarlijks bijna een miljard gulden uitgegeven. Het geld ging vooral op aan aanpassingen aan personenauto's en aan schonere brandstoffen.

De auto draagt bij aan de milieuverontreiniging in ons land. Auto's verontreinigen de lucht, geven geluidsoverlast, vervuilen de bodem en zorgen voor afval in de vorm van autowrakken.

Om deze milieuoverlast te beperken, is in 1997 bijna 1,5 miljard gulden uitgegeven aan onder andere schonere auto's, schonere brandstoffen, geluidschermen, bodemsanering bij tankstations en milieuvriendelijke demontage van autowrakken.

Katalysator

Meer dan de helft van het genoemde bedrag was nodig voor het treffen van maatregelen die de luchtverontreiniging door het wegverkeer moeten terugdringen. De kosten van de bestrijding van de luchtverontreiniging door het wegverkeer zijn het gevolg van de aanpassingen van motorvoertuigen aan de gestelde milieueisen en het gebruik van minder milieubelastende brandstoffen. De aanpassingen van personenauto's bestaan uit inbouw van de geregelde katalysator in benzineauto's, aanpassing van de LPG-installatie, inbouw van een koolstoffilter, aanpassingen van de dieselmotor en de inbouw van een oxidatiekatalysator in dieselauto's. De kosten van de aanpassing van personenauto's komen in 1997 uit op 667 miljoen gulden. Zeventig procent van dit bedrag

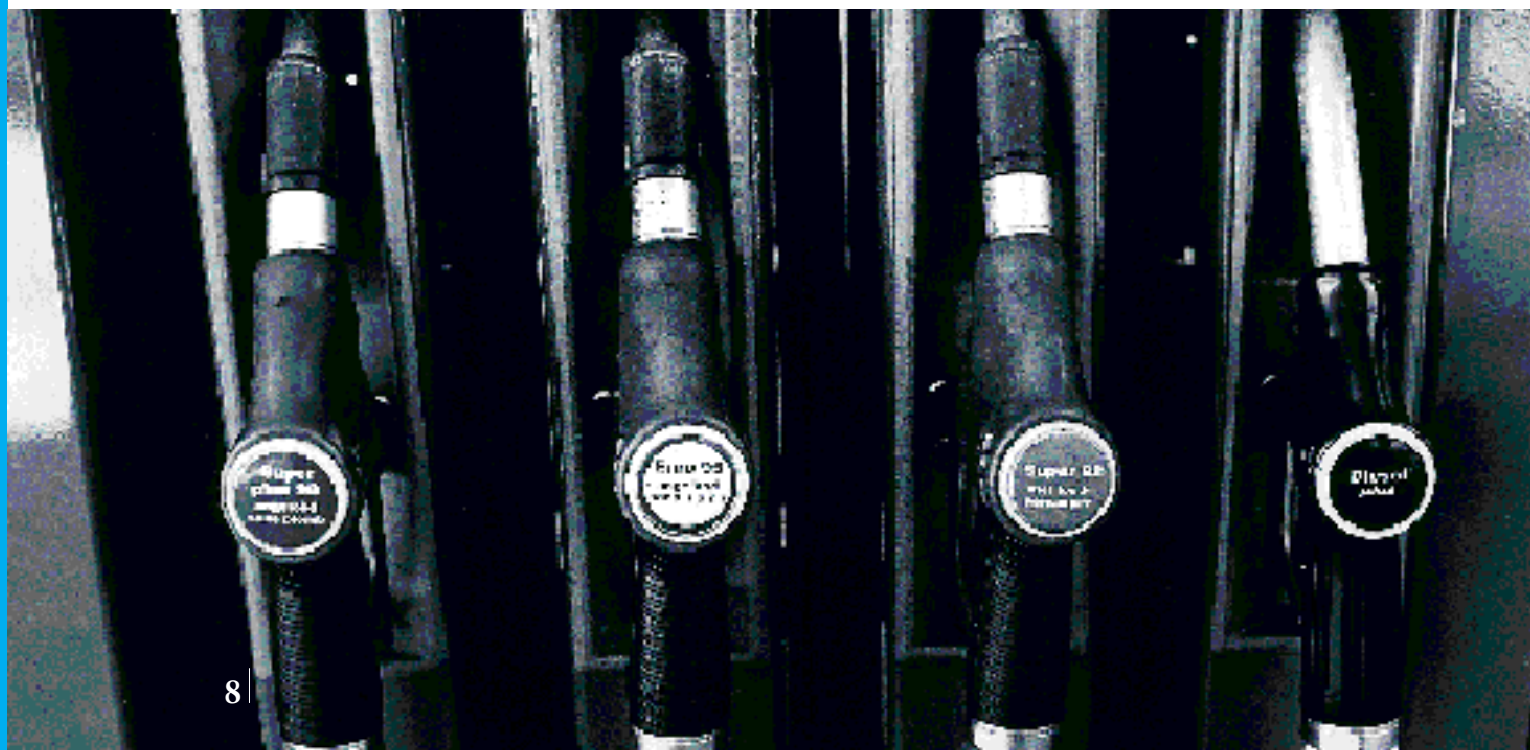
gaat op aan de plaatsing van geregelde katalysatoren. Minder dan tien procent wordt toegerekend aan het extra brandstofverbruik dat gepaard gaat met de toepassing van de katalysator.

Uitlaatgasrecirculatie

De emissieprestaties van een personenauto met een geregelde katalysator mogen na de inbouw van een LPG-installatie niet verslechteren. Dit heeft geleid tot aanpassing van LPG-installaties. De verdampingsemissie-eisen hebben ervoor gezorgd dat vanaf 1993 in het brandstofsysteem van een nieuwe benzineauto een koolstoffilter is ingebouwd. Daarnaast hebben de nieuwe emissie-richtlijnen ook geleid tot technische aanpassingen van dieselauto's. Alle nieuwe dieselauto's zijn nu voorzien van uitlaatgasrecirculatie, vrijwel alle auto's zijn uitgerust met een oxidatiekatalysator.

Per 1 april 1997 is de Algemene Periodieke Keuring voor dieselvoertuigen uitgebreid met een roetmeting. De kosten hiervan, zestig gulden per auto, verhoogden de milieukosten met twintig miljoen gulden. De kosten van de reeds bestaande milieukeuring in de APK van benzineauto's bedroegen in 1997 negentien miljoen gulden.

Toepassing van de katalysator in benzineauto's kostte de Nederlandse automobilisten in 1997 55 miljoen gulden aan extra brandstofverbruik.



Verbrandingsproces

Voor de nieuwe types lichte bedrijfsvoertuigen gelden dezelfde emissienormen als voor personenauto's. De technische aanpassingen van deze bedrijfsvoertuigen zijn vergelijkbaar met die van personenauto's. Voor zware bedrijfsvoertuigen zijn de eisen aan de uitstoot van stikstofoxiden en (roet)deeltjes verscherpt. Om aan deze verscherpte normen te kunnen voldoen is een vergaande verbetering van het verbrandingsproces noodzakelijk. De geschatte kosten voor lichte en zware bedrijfsvoertuigen samen stegen van 30 miljoen gulden in 1995 tot 54 miljoen gulden in 1997. De in 1997 verplicht gestelde roetmeting voor APK-plichtige voertuigen kostte zeventien miljoen gulden.

Loodvrij en zwavelarm

Een deel van de kosten ter bestrijding van de luchtverontreiniging door het verkeer wordt veroorzaakt door de meerkosten van de productie van loodarme en loodvrije benzine. De geschatte meerkosten van de productie van loodvrije benzine zijn voor de periode 1995-1997 met anderhalve cent per liter gedaald ten opzichte van de vorige periode. De jaarlijkse kosten daalden hierdoor met circa 55 miljoen gulden. De meerkosten van loodarme superbenzine werden tot 1997 vastgesteld op drie cent per liter. In de loop van 1996 werd deze benzine vervangen door superbenzine met loodvervanger. Sindsdien zijn alle motorbenzines loodvrij.

Daarnaast zijn meerkosten toegerekend aan de vermindering van het zwavelgehalte van dieselolie. Voor het wegverkeer bedroegen de meerkosten van zwavelarme dieselolie in 1997 bijna 90 miljoen gulden.

Netto milieulasten

De overheid tracht door het verstrekken van subsidies de aanschaf van schonere en stillere voertuigen te bevorderen. Zo is er een rijksbijdrage voor de aanschaf van bussen in het openbaar vervoer die zijn voorzien van schone en zuinige motoren. Samen met het programma Stiller, Schoner en Zuiniger verkeer in het stedelijk gebied werd in 1997 23 miljoen gulden subsidie uitgekeerd.

Om de totale financiële lasten van de eigenaren en gebruikers van vervoermiddelen te kunnen berekenen, worden de milieukosten verminderd met de ontvangen subsidies. Deze zogenaamde netto milieulasten zijn in 1997 1,4 miljard gulden. Dat komt neer op bijna 100 gulden per hoofd van de bevolking en een kleine 250 gulden per auto.

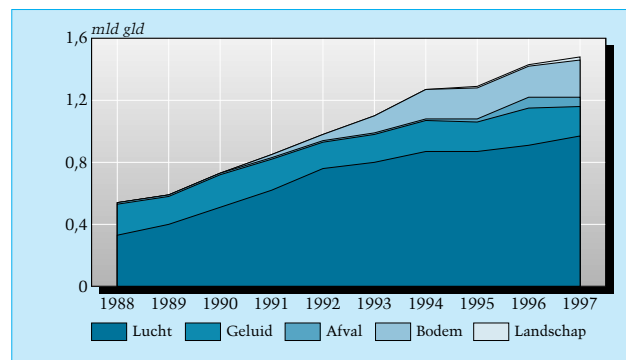
In 1997 betaalde het verkeer ruim 350 miljoen gulden aan brandstofbelasting op milieugrondslag. Deze belasting wordt niet meegeteld bij het berekenen van de milieulasten. De opbrengst van deze belasting wordt namelijk niet gebruikt voor de financiering van het milieubeleid, maar wordt toegevoegd aan de algemene middelen. ◀

Cor van Bruggen

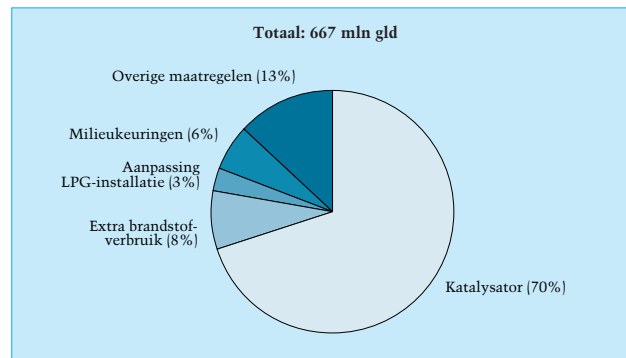
Milieukosten

Alle berekeningen zijn gebaseerd op aannames van de gemiddelde meerkosten van vervoermiddelen of brandstoffen. De aannames berusten op literatuurstudie en informatie van deskundigen, bijvoorbeeld uit de auto-industrie. Een deel van de berekeningen is tot stand gekomen in samenwerking met het Centrum voor energiebesparing en schone technologie te Delft.

Milieukosten van het wegverkeer



Milieukosten ter beperking van luchtverontreiniging door personenauto's, 1997



Milieukosten ter beperking van luchtverontreiniging door bedrijfsvoertuigen, 1997

